

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Oddział II informacyjny

Ew/4Nr. 4854 //II

Poczta polowa 53 31. stycznia 1921 r.

65527
Kef

nieczy

DO

GENERALNEJ ADJUTANTURY NACZELNEGO WODZA

W W a r s z a w i e .

W załączeniu przesyła się do wiadomości odpis raportu
Attache' Wojsk.P.P.w Rzymie z dnia 11.stycznia 1921.roku za
Nr. 273 o rzekomym sojuszu włosko-niemieckim.

1 załącznik:

Otrzymuje:
Gen.Adjut.Nacz.Wodza.
M.S.Wojsk.Oddz.II.Sztabu
M.S.Zagr.of.łączn.

wz.Szefa Oddziału II:
Przeździecki m.p.
Major Sztabu Gen.

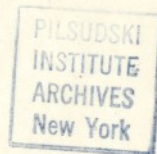
NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH

ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

Za zgodność:

L: Dz. 65527 dnia 31/1 1921 r.
Załącznik Wydział

Sokorski
pprk

Rzym 11 stycznia 1921.

273.

NACZELNE DOWODZTWO WOJSK POLSKICH

ODDZIAŁ II

W WARSZAWIE.

Miałem dzisiaj konferencję z P. Kowalskim, Posłem Polskim przy Watykanie i okazuje się że pogłoski szerszące się w sferach dyplomatycznych w Polsce o Monsignorze Gerlachu, szpiegu niemieckim, że jakoby miał powrócić do Rzymu pod zmienionem nazwiskiem, ^{ja} jest fałszywą.

Nieprawdą jest również, że odezwa kardynała Bertrama była skutkiem jego akcji i że istnieje tajny sojusz między Włochami a Niemcami, zawarty w Pazdzierniku roku 1920. Takie nieprawdą ^{fałszywym} jest że został zawarty układ między Anglią a Niemcami w połowie listopada 1920 r., mający na celu obalenie potęgi Francji. W układzie tym miał pośredniczyć generał Malcolm /anglik/ i pułkownik Birkham. Układ jakoby miał być podpisany w Monachium przez Nuncjusza Pacelli.

Pan Poseł ma dokładne wiadomości że Mgr. Gerlach bawił wprawdzie w Watykanie podczas wojny, ale został wydalony w biegu wojny bo pomagał defektyzmowi. Watykan podejrzewając Gerlacha o szpiegostwo na korzyść Niemców, aby uniknąć skandalu, upatwił Gerlachowi wyjazd do Szwajcaryi i dopiero potem wdrożył śledztwo. Na Gerlacha zapadła zaoczna kara więzienia.

Podczas swego pobytu w Szwajcaryi, Gerlach zakochał się w Holenderskiej, pannie z dobrego domu, i mając zamiar ją poślubić, napisał do Ojca Świętego z prośbą o zwolnienie go ze ślubów kościelnych. Na to

+) *Ja jednakomierz porozumiewa ustne*

ATTACHE WOJSKOWY PRZY POSEŁSTWIE POLSKIM
= W RZYMIE =

- 2 -

odpowiedzi nie otrzymał, i wtedy przyjechał do Rzymu pod fałszywym nazwiskiem i za fałszywym holenderskim paszportem i zagroził Watykanowi, że ogłosi pamiętniki jakoby bardzo kompromitujące Watykan. Gerlach oddany po dozór żandarmerji włoskiej, uciekł do San Moritz, gdzie sfalszował dokumenty zwalniające go ze ślubów kościelnych. Watykan zaś zawiadomił rodzinę holenderską o fałszerstwie ostrzegając przed Gerlachem.

< W sprawie Szlązka pracuje tu głównie w Watykanie kanonik Sander z Wrocławia /niemiec/, nie mający wprawdzie oficjalnego stanowiska lecz posiadający do dyspozycji duże sumy pieniężne i bardzo niezyczliwy dla Polaków. >

Wszystkich tych wiadomości chciał mi udzielić Pan Poseł wysyłam na Jego prośbę i odpowiedzialności. -

Attaché Wojskowy
/Major Poninski/.

Poninski

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York